

ajuntament de palafrugell
arxiu municipal
servei de gestió documental i arxiu

Fons Pere Palahí Bach-Esteve

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

CAT AMP 13 02

Nivell de descripció

Fons

Títol

Pere Palahí Bach-Esteve

Data(es)

1920-1980

Volum i suport

4.921 fotografies: 68 (negatiu vidre, b/n, 4,5 x 6cm), 136 (negatiu vidre, b/n, 6,5 x 9 cm), 167 (negatiu vidre, b/n, 10 x 15 cm) i 4.550 (negatiu plàstic, b/n i color, diversos formats).

74 postals (positiu paper, b/n, diversos formats) dins d'un àlbum fotogràfic.

29 capses de cartró originals dels negatius de les plaques de vidre (diversos formats).

100 fundes de cartró originals dels negatius de plàstic (diversos formats).

6 reproduccions de fotografies (diversos formats).

ÀREA DE CONTEXT

Nom del productor

Pere Palahí Bach-Esteve.

Història del productor

Pere Palahí va néixer a Girona el 19 de setembre de 1903. A principi de la dècada de 1930, per motius de feina, es va establir a Palafrugell, on es va casar amb Elena London i Sagrera, neboda de Josep Sagrera i Corominas, mestre de Palafrugell i alcalde de la vila entre els anys 1931 i 1934, amb la qual va tenir un fill, Joan Palahí London.

Durant tota la seva vida professional es va dedicar al sector de la banca. Va ser director de la sucursal del Banc de Catalunya a Palafrugell, a la cantonada del carrer de Sant Antoni amb el dels Valls. Malgrat que al cap de poc temps de la proclamació de la Segona República (1931) el Banc de Catalunya va fer fallida, la carrera professional de Pere Palahí va continuar com a corresponsal de banca. Del 1933 al 1939 va ser representant del Banc

Comercial de Barcelona a la vila i del 1939 al 1969, any de la seva jubilació, va exercir la corresponsalia del Banc Central al seu domicili, al carrer de Sant Sebastià cantonada amb el carrer de la Lluna. Va morir l'1 de juny de 1992 a Sant Cugat del Vallès a casa del seu fill.

Va tenir dues grans aficions: els escacs i la fotografia.

Escaquista reconegut i apassionat, intel·ligent i amb molt de talent, va participar en diferents torneigs i el 1949 va arribar a fer taules amb el campió d'Espanya, Arturo Pomar.

Des de ben jove, la seva gran afició va ser la fotografia. Durant la dècada de 1920, va aprendre nocions bàsiques de fotografia a la Fotografia Unal de Girona i va començar a fer fotografies de manera infatigable sobretot d'àmbit familiar, escenes marineres i rurals, i també paisatges, sobretot del litoral marítim de Begur a Calonge.

A partir del 1950, arran de la mort del seu amic Josep Maimí, Pere Palahí va voler ajudar la família Maimí i es va associar amb Maria Casanovas, vídua de Maimí i mare de Lluís Maimí (fotògraf aficionat), i amb Joana Dalmau, empleada bancària de Palahí. Tots tres van formar la societat Ediciones M. Casanovas, mitjançant la qual es van dedicar a vendre postals en blanc i negre als establiments relacionats amb el turisme al llarg de la costa. Durant dues dècades, van editar postals de la Costa Brava a partir de les fotografies fetes per ell mateix. Palahí n'era l'autor, però feia les tasques d'impressió, revelatge i venda amb les seves associades al laboratori que havia instal·lat al seu domicili.

També va ser fundador, amb uns quants aficionats més al cinema i a la fotografia, del Foto-Cine Club, situat a l'antiga Escola d'Arts i Oficis, al carrer de la Tarongeta. El va presidir molts anys, al llarg dels quals es va iniciar la Biennal de Cinema de Palafrugell, que es va fer durant més de vint anys.

Va participar en el primer concurs internacional de fotografia de Girona perquè el número de l'agost de 1952 de la revista *Gerona Turística*, publicada pel Foment del Turisme de Girona, mostrava fotografies seves acompanyades del cognom Palahí i duia en els crèdits la nota següent: «*Selección de fotos del I Concurso Internacional de Fotografía de Gerona*».

L'any 1992 es va morir a Sant Cugat del Vallès.

Història arxivística

El fons va ser conservat per la família de Pere Palahí fins a la seva mort. Quan ell va morir, el seu fill, Joan Palahí London, va cedir el fons d'imatges a Lluís Maimí Casanovas com a mostra del gran afecte que hi sentia Pere Palahí.

Finalment, el 2017 Lluís Miami Casanovas va donar el fons de fotografia a l'AMP.

Els anys 2020 i 2021 Enric Bruguera Martí el va digitalitzar i va introduir metadades en cada imatge. El 2023 Montse Riquelme Guasch, per encàrrec de l'AMP, va elaborar la guia i l'inventari del fons, i en va fer la instal·lació definitiva.

Dades sobre l'ingrés

El 1997 Lluís Maimí Casanovas va cedir 6 fotografies a l'AMP per fer-ne una reproducció per al llibre *Artesans de la imatge*, dins la col·lecció Quaderns de Palafrugell i per a una exposició posterior del material recopilat al Museu del Suro.

El 2015 Lluís Maimí Casanovas va cedir una fotografia a l'AMP per fer-ne una reproducció digital (ingrés 55/2015).

El 17 de març de 2017 ell mateix va fer donació del fons complet a l'AMP (ingrés 36/2017). La donació va comportar que l'AMP ingressés 4.987 imatges, 5 caps buides de material fotogràfic original i 10 sobres buits de negatius.

ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut

Pere Palahí va fer fotografies durant gairebé tota la vida. El fons conté les fetes entre els anys 1920 i 1980.

La majoria de fotografies del fons pertanyen a l'àmbit personal i familiar. Hi ha retrats de la seva família (Elena London, el seu fill (Joan) i els seus néts (Carles i Elena), els seus germans, la seva mare i la família d'Elena London), autoretrats i fotografies amb amics i companys de feina. Són escenes de la vida quotidiana: sortides, excursions a la muntanya o a la platja, dinars, el patí de casa seva i indrets de Palafrugell i la rodalia.

Conté també fotografies relacionades amb la seva professió: títols de deute públic, fulls de comptabilitat i informes bancaris.

Moltes mostren paisatges i escenes marítims i rurals, majoritàriament de Palafrugell i dels pobles del voltant, i de la Costa Brava, de Sant Antoni de Calonge a l'Escala. Algunes d'aquestes fotografies van ser utilitzades durant els anys 1950 i 1960 per reconvertir-les en postals.

També cal esmentar fotografies de fets històrics, com una desfilada franquista el 1939 pels carrers de Palafrugell.

Sistema d'organització

La documentació ha estat organitzada segons el suport documental:

1. Fotografia
2. Material fotogràfic

Informació sobre avaluació, tria i eliminació

Conservació permanent.

ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

Condicions d'accés

Documentació d'accés lliure

Instruments de descripció

Hi ha un inventari general del fons elaborat per Montse Riquelme Guasch i revisat per Òscar Alegret i Teijeiro.

ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

Existència i localització de reproduccions

L'AMP té tot el fons reproduït digitalment.

L'AMP té un exemplar de la revista *Gerona Turística*, esmentat en l'apartat «Història del productor» d'aquesta guia, dins el fons Família Gich.

L'AMP té reproduccions de paper d'algunes imatges del fons dins el fons L'Eixam. Aquestes reproduccions es van fer per a l'XI Biennal de Fotografia Xavier Miserachs (2020).

Bibliografia i bibliografia web

GRAU FERRANDO, Dolors. *Els artesans de la imatge*. Palafrugell: Ajuntament de Palafrugell i Diputació de Girona, 1997. Disponible en: <https://www.palafrugell.cat/serveis-ciutadania/els-artesans-de-la-imatge-fotografia-i-cinema-a-palafrugell-1860-1985>.

BRUGUERA, Enric, et alt., *Àlbum de Records. Quatre fotògrafs empordanesos. Jaume Ferrer Massanet, Joan Bonany Marquès, Moisès Dalmau Comet, Pere Palahí Bach-Esteve*. Palafrugell: Edicions Baix Empordà, 2007.

ROS NICOLAU, Josep, coord., *Emili Massanas i Burcet: La fotografia a les comarques gironines (1850-1991)*, Girona: Diputació de Girona: Àrea de Cultura, Noves Tecnologies, Esports i Benestar: INSPAI, Centre de la Imatge, 2017.

PUIG, Evarist. "El vaivé de bancs i caixes d'estalvi a Palafrugell (II)". *Revista de Palafrugell*. Núm. 324 (2020).p. 26-27.

PUIG, Evarist. "Fotògrafs de Palafrugell en època de postguerra". *Revista del Baix Empordà*, Núm. 58 (2017). P. 25-29.

"El paisatge de Palafrugell vist pels seus fotògrafs de postals". *Revista del Baix Empordà*. Núm 58. (2017). p. 41-44.

ARXIU MUNICIPAL DE PALAFRUGELL. "Pere Palahí, retrats de la felicitat efímera (1928-1939)". *Col·lecció Fotografia Local*. Núm.7 (2020). Disponible en: <https://www.palafrugell.cat/serveis-ciutadania/pere-palahi-bach-esteve>

MARTÍ BOSACOMA, Carles. "Converses de barraca. El paisatge de Palafrugell vist pels seus fotògrafs de postals". 2017. En: <https://pandora.palafrugell.cat/results.vm?o=&w=El+paisatge+de+Palafrugell+vist+pels+seus+fot%C3%B2grafs+de+postals&f=altText&a=61238&p=0&l=15&t=%2Bcreation&g=libraries&g=holdings&g=photos&g=videos&g=audios&s=0&c=1&lang=ca&view=av>

"La fotografia de Pere Palahí Bach-Esteve". Programa del pòdcast *Memòria*, elaborat per Ràdio Palafrugell amb la col·laboració de l'Arxiu Municipal de Palafrugell. Es pot escoltar pel web de Ràdio Palafrugell (<https://radiopalafrugell.cat/podcasts/memoria/>) i per les plataformes Spotify (<https://open.spotify.com/>) i Ivoox (<https://www.ivoox.com/>).

ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i data

Descripció elaborada per Montse Riquelme Guasch i revisada per Òscar Alegret i Teijeiro el mes de juliol de 2023.

Fonts

La mateixa unitat de descripció.

La bibliografia citada anteriorment.

Enric Bruguera Martí (comissari de la Biennal de fotografia Xavier Miserachs) i Lluís Maimí Casanovas (fotògraf aficionat i amic de la família Palahí).